

Memento



EMELIE SCHEPP

# MEMENTO

De Fontein

Eerste druk november 2015

Oorspronkelijke titel *Märkta för livet*

Copyright © 2013 Emelie Schepp

Publication by Agreement with Grand Agency

Copyright © 2015 voor deze uitgave Uitgeverij De Fontein, Utrecht

Vertaling Corry van Bree

Omslagontwerp Studio Jan de Boer, Amsterdam

Omslagillustratie © Mariesol Fumy/Trevillion Images

Opmaak binnenwerk ZetSpiegel, Best

ISBN 978 90 261 3643 6

ISBN e-book 978 90 261 3644 3

NUR 332

[www.uitgeverijdefontein.nl](http://www.uitgeverijdefontein.nl)

Alle personen in dit boek zijn door de auteur bedacht. Enige gelijkenis met bestaande – overleden of nog in leven zijnde – personen berust op puur toeval.

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm, elektronisch, door geluidsopname- of weergaveapparatuur, of op enige andere wijze, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Voor H



## Zondag 15 april

'112, wat kan ik voor u doen?'

'Mijn man is dood...'

Telefoniste Anna Bergström hoorde de stem van de vrouw trillen en keek op haar computerscherm. Het was 19.42 uur.

'Wat is uw naam?'

'Kerstin Juhlén. Mijn man heet Hans. Hans Juhlén.'

'Hoe weet u dat hij dood is?'

'Hij ademt niet en hij ligt roerloos. Hij lag zo toen ik thuiskwam. En ik zie bloed. Er zit bloed op het kleed,' snikte de vrouw.

'Bent u gewond?'

'Nee.'

'Is er iemand anders gewond?'

'Nee, mijn man is dood.'

'Ik begrijp het, waar bevindt u zich?'

'Thuis.' De vrouw aan de andere kant van de lijn haalde diep adem.

'Mag ik het adres?'

'Östänvägen 204 in Lindö. Het is een gele woning. Met grote plantenpotten ervoor.'

Anna's handen vlogen over de toetsen terwijl ze op de digitale kaart naar de Östänvägen zocht.

'Ik stuur de hulp die u nodig hebt,' zei ze met een kalmerende klank in haar stem. 'En ik wil u vragen om aan de telefoon te blijven tot ze er zijn.'

Anna kreeg geen antwoord. Ze drukte haar hand tegen haar headset. 'Hallo? Bent u er nog?'

'Hij is echt dood.' De vrouw snikte weer. Het snikken ging over in hysterisch huilen en het enige wat Anna nog hoorde was een lange, doodsbanne kreet.

Inspecteur Henrik Levin en rechercheur Maria Bolander stapten in Lindö uit de Volvo. De koude wind van de Oostzee rukte aan Henriks jack. Hij trok de rits tot zijn hals dicht en stopte zijn handen in zijn zakken.

Op de geplaveide oprit stonden twee politiewagens, een zwarte Mercedes en een ambulance. Een eind verderop stonden nog twee auto's geparkeerd, die afgaand op de belettering aan de concurrerende kranten van de stad toebehoorden.

Twee journalisten van de respectievelijke kranten verdrongen zich zo nieuwsgierig bij het afzetband dat het tegen hun donzen jacks spande.

'Jezus, wat chic.' Rechercheur Maria Bolander, of Mia zoals ze door haar omgeving werd genoemd, schudde geïrriteerd haar hoofd. 'Ze hebben zelfs beelden.' Ze staarde naar de granieten leeuwen, waarna ze haar blik op de hoge plantenspotten die ernaast stonden richtte.

Henrik Levin gaf geen antwoord en begon over het verlichte pad naar het huis te lopen. De kleine sneeuwhopen naast de grijze trottoirbanden getuigden van het feit dat de winter het nog niet had opgegeven. Hij knikte naar agent Gabriel Mellqvist, die bij de voordeur stond.

Henrik stampte de sneeuw van zijn schoenen en opende de zware deur voor Mia, waarna ze samen naar binnen gingen. Er heerste een koortsachtige activiteit in de prachtige villa. De technisch rechercheurs waren systematisch op zoek naar vingerafdrukken en andere sporen. Ze hadden de deuren en deurkrukken al met UV-licht en penselen gecontroleerd. Nu concentreerden ze zich op interessante steunvlakken op de muren. Af en toe werd de spaarzaam gemeubileerde kamer verlicht door een flitslicht. Het dode lichaam lag op het gestreepte kleed.

'Jezus,' zei Mia.

'Zeg dat wel,' antwoordde Henrik.

'Wie heeft hem gevonden?'

'Zijn vrouw, Kerstin Juhlén. Ze heeft hem dood aangetroffen toen ze thuiskwam.'

'Waar is ze?'

'Op de bovenverdieping, samen met Hanna Hultman.'



Henrik Levin keek naar het lichaam dat voor hem lag. De dode man was Hans Juhlén, operationeel manager Asielzaken bij de Immigratiedienst.

Henrik liep om het lichaam heen en boog zich over het gezicht. Hij bestudeerde de krachtige kaken, het verweerde gezicht, de grijze baardstoppels en de grijze slapen. Hans Juhlén was een aantal keer in de media verschenen, maar de man die dood voor hem lag leek helemaal niet op de archieffoto's die waren gebruikt. Hij droeg een broek met vouw en een gestreept lichtblauw overhemd. De katoenen stof was doordrenkt met bloed.

'Kijken mag, aanraken niet.' Technisch rechercheur Anneli Lindgren, die bij het grote raam stond, keek met een veelbetekenende blik in haar ogen naar Henrik.

'Is hij doodgeschoten?'

'Daar lijkt het op. Ik heb tweeingangswonden gevonden.'

Henrik ging rechtop staan en keek om zich heen in de zitkamer, die werd gedomineerd door een bank en twee leren stoelen. In het midden stond een glazen tafel met chromen poten. Aan de muren hingen schilderijen van Ulf Lundell.

Henrik streek met zijn hand over zijn kin en voelde de ruwe stoppels onder zijn wijsvinger en duim. Hij constateerde dat de meubels onaangeroerd leken. Er was niets omgevallen.

'Geen tekenen van een gevecht,' zei hij en hij draaide zich naar Mia, die achter hem stond.

'Nee,' antwoordde ze terwijl ze naar de ovale sidetable keek, waarop een bruine leren portefeuille lag. Er staken drie briefjes van vijfhonderd uit en Mia kreeg zin om ze aan te raken, om eraan te voelen. Het liefst wilde ze de biljetten er alle drie uit halen. Of maar één. Stiekem. Ze beheerste zich echter en zei tegen zichzelf dat het afgelopen moest zijn. Dat ze zich moest vermennen.

Henrik keek naar de grote erker die uitkeek op de tuin en zijn blik bleef hangen op Anneli Lindgren, die met een penseel op zoek was naar vingerafdrukken. 'Heb je al iets gevonden?'

Van achter haar brilmontuur keek ze hem aan. 'Nog niet, maar volgens zijn vrouw stond dit raam open toen ze thuiskwam en ik hoop dat ik iets anders vind dan alleen haar vingerafdrukken.'

Anneli ging verder met penselen. Ze werkte langzaam en methodisch.

Henrik haalde zijn hand door zijn haar en draaide zich naar Mia. 'Zullen we met mevrouw Juhlén gaan praten?'

'Ga jij maar naar boven, dan kijk ik hier nog even rond.' Mia maakte twee cirkels met haar wijsvinger in de lucht.

Kerstin Juhlén zat met een deken rond haar schouders op het tweepersoonsbed in de slaapkamer. Ze staarde met holle ogen naar het nachtkastje.

Agent Hanna Hultman deed een eerbiedige stap naar achteren en sloot de deur achter Henrik. Op weg naar boven had Henrik zich een kleine, innemende vrouw met modieuze kleding voorgesteld, maar Kerstin Juhlén was een stevige vrouw met een brede taille, gekleed in een verwassen T-shirt en een donkere spijkerbroek van stretchstof. Haar gezicht was gezwollen en haar ogen waren rood van het huilen. Haar te geblondeerde haar was in een pagemodel geknipt en aan de donkere haarwortels te zien was ze al heel lang niet meer naar de kapper geweest.

Henrik keek nieuwsgierig om zich heen. Hij inspecteerde eerst het bureau en daarna de muur met foto's. In het midden hing een grote foto van een gelukkig bruidspaar. De foto was enigszins verbleekt en hing er duidelijk al jaren.

Ineens werd hij zich bewust van het feit dat Kerstin Juhlén naar hem keek.

'Ik ben inspecteur Henrik Levin,' zei hij en hij merkte dat hij fluisterde. 'Allereerst gecondoleerd. Het spijt me vreselijk, maar ik zal u een paar vragen moeten stellen.'

Kerstin veegde een traan van haar wang met de mouw van haar shirt. 'Dat begrijp ik.'

'Kunt u vertellen wat er gebeurde toen u thuiskwam?'

'Ik kwam thuis en... en... hij lag daar gewoon.'

'Weet u hoe laat dat was?'

'Ongeveer halfacht.'

'Weet u dat zeker?'

'Ja.'

‘Zag u nog iemand anders toen u de woning binnenkwam?’

‘Nee. Nee, alleen mijn man...’ Haar lip begon te trillen en ze sloeg haar handen voor haar gezicht.

Henrik wist dat dit niet het moment was voor een uitvoerig verhaal en hij besloot het kort te houden. ‘Luister, mevrouw Juhlén, u krijgt zo meteen hulp, maar ik moet u eerst nog een paar vragen stellen.’

Kerstin haalde haar handen van haar gezicht en legde ze op haar schoot. ‘Ja?’

‘U hebt verteld dat er een raam openstond toen u thuiskwam.’

‘Ja.’

‘En dat u dat hebt dichtgedaan.’

‘Ja.’

‘Hebt u buiten iets opmerkelijks gezien toen u het raam dichtdeed?’

‘Nee... nee.’ Kerstin keek door het slaapkamerraam naar buiten.

Henrik stopte zijn handen in zijn broekzakken en dacht even na. ‘Voordat ik u met rust laat wil ik graag weten of we iemand voor u kunnen bellen. Een vriendin, familie? Een kind?’

Ze keek naar haar trillende handen, opende haar mond en fluisterde iets.

Henrik verstond niet wat ze zei. ‘Sorry, kunt u dat herhalen?’

Kerstin deed haar ogen heel even dicht, daarna draaide ze haar gekwelde gezicht langzaam naar de inspecteur. Ze haalde diep adem en opende haar mond om antwoord te geven.

In de zitkamer zette Anneli Lindgren haar bril recht. ‘Ik geloof dat ik iets gevonden heb,’ zei ze terwijl ze de afdruk op het raamkozijn inspecteerde. Mia liep naar haar toe en bekeek de duidelijke handafdruk.

‘Hier is er nog een.’ Anneli wees naar de tweede handafdruk. ‘Die is van een kind,’ zei ze. Ze was heel zeker van haar conclusie en pakte de camera om de vondst te documenteren.

Terwijl Mia haar best deed om niet te gapen ging Anneli bij het raam staan en draaide de lens van haar Canon EOS 1D naar de juiste scherpte. Tegelijkertijd kwam Henrik de trap af lopen. Hij hield zijn

hand vijf centimeter boven de leuning en stapte voorzichtig op de brede treden van geolied eikenhout.

Anneli trok de schouderriem over haar hoofd en liet de camera op haar buik hangen. Ze knikte naar hem. 'Kom eens kijken,' zei ze. 'We hebben vingerafdrukken gevonden.'

'Interessant,' zei hij terwijl hij naast Mia ging staan.

Anneli veegde het haar van haar voorhoofd en wees naar de afdrukken bij het raam.

'Ze zijn klein,' zei ze terwijl ze de camera weer voor haar gezicht hield, inzoomde en nog een foto maakte.

'Van een kind dus,' verduidelijkte Mia nadat ze opnieuw had gegaapt.

Henrik keek verbaasd. Hij fronste zijn voorhoofd, trok zijn wenkbrauwen op en boog zich naar het raam om de afdrukken te bekijken. Even bleef hij zo staan terwijl hij naar de lijnen keek die een geordend patroon vormden. Een uniek patroon. Van een kleine hand.

'Vreemd,' mompelde hij terwijl hij overeind kwam. Hij dacht even na en kwam tot dezelfde conclusie. 'Heel vreemd,' herhaalde hij.

'Waarom is het vreemd?' vroeg Mia.

Henrik keek naar haar voordat hij antwoord gaf. 'Ze hebben geen kinderen.'

## Maandag 16 april

De rechtszaak was voorbij en officier van justitie Jana Berzelius was tevreden over het resultaat. Ze was er volkomen zeker van geweest dat de gedaagde man veroordeeld zou worden voor ernstige mishandeling.

Hij had zijn zus voor de ogen van haar vierjarige kind bewusteloos geschopt en had haar daarna voor dood in haar appartement achtergelaten. Er was geen twijfel aan dat het om eerwraak ging. Toch tekende advocaat Peter Ramstedt beroep aan toen er uitspraak was gedaan.

Jana knikte kort naar hem voordat ze de rechtszaal uit liep. Ze wilde het vonnis niet bespreken, vooral niet met de tien journalisten die voor de rechtbank stonden te wachten met hun notitieboekjes en camera's in de aanslag. Daarom liep ze naar de nooduitgang, duwde de witte branddeur open, rende de trap af en zag op haar horloge dat het vijf over halftwaalf was.

Het was meer regel dan uitzondering voor Jana Berzelius om de journalisten te ontlopen. Drie jaar geleden, toen ze was begonnen aan haar baan bij het Openbaar Ministerie in Norrköping, was dat anders geweest. Toen waardeerde ze de aandacht die de media haar gaven. *Norrköpings Tidningar* had onder meer een artikel met de titel TOPSTUDENT NEEMT PLAATS IN RECHTBANK geplaatst. Reportages over haar stonden vol met termen als 'komeetachtige carrière' en 'volgende stap procureur-generaal'. Daar dacht Jana Berzelius echter niet aan terwijl ze de laatste trede van de trap bereikte.

Haar mobiel vibreerde in de zak van haar colbert en ze bleef voor de ingang van de garage staan om hem tevoorschijn te halen. Jana keek snel op het display voordat ze opnam. Tegelijkertijd duwde ze de deur open en liep de verwarmde garage in. 'Hallo, papa,' zei ze meteen.

'Nou, hoe ging het?'

‘Twee jaar gevangenisstraf en negentigduizend kronen schadevergoeding.’

‘Ben je daar tevreden mee?’ Het kwam nooit in Karl Berzelius op om zijn dochter te feliciteren met een gewonnen rechtszaak. Jana was gewend aan zijn zwijgzaamheid. Haar moeder, Margaretha Berzelius, had tijdens haar jeugd de prioriteit gegeven aan schoonmaken boven spelen. Ze had de was opgehangen in plaats van sprookjes voor te lezen en ze had liever ramen gelapt dan haar dochter in te stoppen. Nu was Jana dertig en behandelde ze haar ouders met het gevoelloze respect dat ze haar hadden geleerd.

‘Ik ben tevreden,’ antwoordde Jana met nadruk.

‘Je moeder wil dat je 1 mei thuiskomt. Ze heeft blijkbaar besloten dat we dan met het gezin dineren.’

‘Hoe laat?’

‘Negentien uur nul nul.’

‘Ik zal er zijn.’

Jana verbrak de verbinding, opende het portier van haar zwarte BMW X6 en ging achter het stuur zitten. Ze legde haar aktetas op de leren passagiersstoel en haar mobiel op haar schoot.

Jana’s moeder belde haar dochter ook na een afgelopen rechtszaak, maar nooit eerder dan haar man. Zo waren de regels. Toen Jana’s mobiel opnieuw overging, nam ze daarom meteen op en hield hem tegen haar oor terwijl ze haar auto met enorme precisie uit de krappe garage manoeuvreerde.

‘Hallo, mama.’

‘Hallo, Jana,’ antwoordde een mannenstem.

Jana trapte op de rem en de achterwaartse beweging van de auto stopte met een ruk. Het was de stem van hoofdofficier van justitie Torsten Granath, haar baas. Hij klonk enthousiast. ‘En?’

Jana was verbaasd over de vraag, maar herhaalde in het kort de uitkomst van de rechtszaak.

‘Heel mooi, maar eigenlijk bel ik met een andere reden. Ik wil dat je me assisteert bij een vooronderzoek. Een vrouw is in verzekering gesteld nadat ze de politie heeft gebeld omdat ze haar man dood aangetroffen had. Hij werkte als operationeel manager bij de Im-

migratiedienst. Volgens de politie is hij doodgeschoten. Je krijgt de vrije hand in de zaak.'

Ze bleef zwijgen en Torsten ging verder: 'Gunnar Öhrn en zijn team wachten op het politiebureau. Wat zeg je ervan?'

Jana keek op het dashboard. 11.48 uur. Ze haalde even adem en gaf gas. 'Ik rijd er meteen naartoe.'

Ze liep de hoofdingang van het politiebureau in Norrköping haastig binnen en nam de lift naar de derde verdieping. Het geluid van haar hakken echode in de brede gang. Ze keek recht voor zich uit en knikte kort naar twee politieagenten in uniform die ze passeerde.

Onderzoeksleider Gunnar Öhrn wachtte voor zijn kantoor op haar. Ze gaven elkaar een hand en Gunnar nam Jana mee naar de vergaderkamer, die aan het eind van de gang lag. Eén lange muur werd gedomineerd door ramen die uitkeken op de Norrtullsrotonde, waar het lunchverkeer op gang was gekomen. Aan de tegenoverliggende lange muur hingen een groot whiteboard en een filmscherm. Aan het plafond hing een projector.

Jana liep naar de ovale tafel waar het team zat te wachten. Ze begroette inspecteur Henrik Levin en knikte naar Ola Söderström, Anneli Lindgren en Mia Bolander voordat ze ging zitten.

'Jana Berzelius is op advies van hoofdofficier van justitie Torsten Granath onze vooronderzoeksleider in de zaak-Hans Juhlén.'

'Aha.' Mia Bolander perste haar lippen open, leunde naar achteren en sloeg haar armen over elkaar. Ze keek argwanend naar haar haatobject, dat dezelfde leeftijd had als zij, en constateerde dat het onderzoek met Jana Berzelius aan het roer moeizaam zou verlopen.

De keren dat Mia met Jana had moeten samenwerken, hadden haar mening niet veranderd. Het ontbrak Jana aan elke vorm van persoonlijkheid, vond Mia. Ze was stijf en ontspande nooit. Als collega's moest je elkaar leren kennen, bijvoorbeeld door na het werk een paar biertjes met elkaar te gaan drinken en een beetje te praten. Over van alles. Of niets. Maar Mia had vrij snel geleerd dat Jana een vrouw was die dat soort momenten niet op prijs stelde. Het lukte niet eens om haar een onbelangrijke vraag over haar privéleven te

stellen zonder dat ze Mia hautain aankeek. En dat was het enige antwoord dat ze kreeg.

Mia vond Jana een hooghartige primadonna. Helaas deelde niemand haar mening. Integendeel, ze knikten allemaal goedkeurend toen Gunnar Jana Berzelius introduceerde.

Wat Mia het meest verafschuwde was Jana's status. Ze was afkomstig uit de hogere kringen. Jana was geërfd geld, terwijl zij, met haar arbeidersachtergrond, geleend geld was. Het was reden genoeg om geen innige vriendschap te beginnen met Juffertje Eigenaardig, vond Mia.

Vanuit haar ooghoeken zag Jana de hatelijke blik van de vrouwelijke rechercheur, maar ze koos ervoor haar te negeren. Ze opende haar aktetas en haalde een notitieblok en een balpen met monogram tevoorschijn.

Gunnar Öhrn dronk het laatste restje uit een fles Loka en deelde de kopieën met informatie aan de aanwezigen uit.

De stapel bevatte de aangiftepapieren, diverse foto's van de plaats delict en de directe omgeving, een schets van de woning waar het slachtoffer was gevonden, een korte beschrijving van de vermoorde man en een loglijst met de tijden en de maatregelen die waren genomen sinds het slachtoffer was aangetroffen.

Gunnar wees naar de tijdlijn die op het whiteboard was getekend. Hij bracht verslag uit van het gesprek met de vrouw van het slachtoffer, Kerstin Juhlén, dat was ondertekend door de agenten van de surveillancewagen.

'Het was moeilijk om contact met Kerstin Juhlén te krijgen,' zei Gunnar.

Hij vertelde dat ze zich hysterisch gedroeg, schreeuwde en onsaamenhangend praatte. Eén keer was ze gaan hyperventileren. Bovendien herhaalde ze voortdurend dat zij het niet had gedaan. Dat ze hem in de zitkamer had gevonden. Dood.

'We verdenken haar dus?' vroeg Jana terwijl ze zag dat Mia nog steeds naar haar staarde.

'Ja, ze is interessant en heeft geen alibi.' Gunnar bladerde in de stapel papieren die voor hem lag. 'Oké, ik zal het samenvatten. Hans Juhlén is gisteren tussen 15.00 en 19.00 uur vermoord. De



dader is niet bekend. Het technisch onderzoek toont aan dat de moord in de woning plaatsgevonden heeft. Het lichaam is daar dus niet vanaf een andere plek naartoe gebracht. Of wel soms?' Hij knikte naar Anneli Lindgren.

'Dat klopt. Hij is ter plaatse gestorven.'

'Het lichaam is om 22.21 uur naar het forensisch laboratorium vervoerd en jullie hebben de woning tot in de kleine uurtjes doorzocht.'

'Ja, en toen hebben we deze gevonden.' Anneli legde tien vellen A4-papier met één zin op tafel. 'Ze lagen helemaal achter in de kleedingkast in hun slaapkamer. Het zijn dreigbrieven.'

'Weten we van wie ze afkomstig zijn?' vroeg Henrik. Hij rekte zich uit om de vellen papier te pakken terwijl Jana een aantekening over de brieven op haar notitieblok maakte.

'Nee. Ik heb de kopieën vanochtend van het forensisch laboratorium gekregen, maar het duurt nog een dag voordat we antwoord van ze kunnen verwachten,' antwoordde Anneli.

'Wat staat erin?' vroeg Mia. Ze trok de mouwen van haar gebreide trui over haar handen, zette haar ellebogen op de tafel en keek nieuwsgierig naar Anneli.

'Op elke brief staat dezelfde boodschap: Betaal nu, anders gaat de prijs omhoog.'

'Chantage,' zei Henrik.

'Het lijkt erop. We hebben met Kerstin Juhlén gepraat. Ze zegt dat ze de brieven niet kent. Ze leek oprecht verbaasd.'

'Geen aangifte van chantage?' vroeg Jana met een gefronst voorhoofd.

'Nee, er is geen aangifte gedaan, niet door het slachtoffer, niet door zijn vrouw en niet door iemand anders,' zei Gunnar.

'En hoe zit het met het moordwapen?' vroeg Jana.

'Er is geen moordwapen op de plaats delict of in de buurt aangetroffen,' ging Gunnar verder.

'Hebben jullie ook geen DNA-sporen of schoenafdrukken gevonden?'

'Nee,' zei Anneli. 'We hebben wel vingerafdrukken gevonden. Toen Kerstin thuiskwam stond er een raam in de zitkamer open en

het lijkt vrij zeker dat de dader door dat raam naar buiten verdwenen is. Kerstin heeft het raam helaas dichtgedaan, wat ons werk lastiger maakt, maar het is gelukt om twee interessante afdrukken te vinden.'

'Van wie?' vroeg Jana terwijl ze haar pen klaar hield om een naam op te schrijven.

'Dat weten we niet, maar zo te zien zijn het de handafdrukken van een kind. En het vreemde is dat het stel geen kinderen heeft.'

Jana keek op van het collegeblok. 'Maar dat hoeft toch niets te betekenen? Ze kennen ongetwijfeld mensen met kinderen. Vrienden? Familie?'

'Dat hebben we Kerstin Juhlén nog niet gevraagd,' antwoordde Gunnar.

'Dan is het heel belangrijk dat we haar zo snel mogelijk verhoren.' Jana haalde haar agenda uit haar aktetas en bladerde naar de juiste datum. Herinneringen, tijdstippen en namen stonden netjes op de lichtgele bladzijden geschreven. 'Ik wil vandaag al met haar praten.'

'Ik zal haar advocaat Peter Ramstedt bellen,' zei Gunnar.

'Gezellig,' zei Jana terwijl ze beseftte dat ze nog geen tijdstip in haar agenda kon noteren. Ze sloeg hem met een knal dicht, waardoor Mia schrok en weer begon te staren. 'Geef me de tijd maar door als je hem te pakken hebt gekregen,' zei ze en ze stopte de agenda op de daarvoor bedoelde plek in haar aktetas terug. 'Over verhoor gesproken, hebben jullie de burens al ondervraagd?'

'Ja, de naaste,' zei Gunnar.

'Heeft dat iets opgeleverd?'

'Niets. Niemand heeft iets gezien of gehoord.'

'Dan moeten we bij meer burens informeren. Ga in de straat en in de buurt langs de deuren. Er zijn veel woningen met enorme raampartijen in Lindö.'

'Ja, dat zul jij wel weten,' zei Mia.

Jana ontmoette Mia's blik. 'Ik bedoel dat iemand iets gezien moet hebben.'

Mia staarde terug, maar keek daarna weg.

'Wat weten we over Hans Juhlén?' ging Jana verder.

‘Het lijkt erop dat hij een normaal leven leidde,’ zei Gunnar terwijl hij op zijn papieren keek. ‘Hij is in 1953 geboren, dus was hij negenenvijftig jaar. Geboren en getogen in Kimstad. Het gezin verhuisde in 1965 naar Norrköping, toen was hij dus twaalf. Hij heeft economie aan de universiteit gestudeerd en heeft vier jaar op een accountantskantoor en daarna acht jaar bij de Belastingdienst gewerkt, waarna hij bij de Immigratiedienst aan de slag ging. Hij heeft Kerstin op zijn achttiende ontmoet en ze zijn het jaar daarna getrouwd. Ze hebben een vakantiewoning bij het Vättermeer. Dat was het.’

‘Hun kennissenkring,’ vroeg Mia chagrijnig, ‘hebben we die doorgelicht?’

‘We weten nog niets over vrienden, maar we zijn bezig die in kaart te brengen,’ zei Gunnar.

‘Een uitvoeriger gesprek met Kerstin is absoluut noodzakelijk,’ zei Henrik.

‘Ik weet het,’ zei Gunnar.

‘Zijn mobiel?’ vroeg Jana.

‘Ik heb gesprekslijsten bij de provider opgevraagd. Hopelijk hebben we die morgen binnen,’ antwoordde Gunnar.

‘En wat weten we van de autopsie?’

‘We weten op dit moment dat Hans Juhlén doodgeschoten is en dat hij overleden is op de plek waar hij gevonden is. De patholoog-anatoom komt vandaag met een voorlopig rapport.’

‘Daar wil ik een kopie van hebben.’

‘Henrik en Mia gaan er na de bespreking naartoe.’

‘Mooi. Ik ga mee,’ zei Jana en ze glimlachte toen ze rechercheur Mia Bolander hartgrondig hoorde zuchten.

*Er stond een zware zee. Daardoor werd de stank in de krappe ruimte nog erger. Het zevenjarige meisje zat in de hoek. Ze pakte mama's rok en trok die over haar neus. Ze fantaseerde dat ze thuis in bed lag, of in een wieg. Want het leek alsof ze gewiegd werd als de boot heen en weer deinde.*

*Het meisje ademde kort in en uit. Bij elke uitademing ging de stof op haar mond omhoog. Bij elke inademing zakte die terug en kleefde aan haar mond vast. Ze ademde sneller, haalde daarna diep adem en blies zo hard als ze kon. De stof verdween van haar gezicht.*

*Ze tastte met haar handen om de rok weer te pakken. In het schemerige licht zag ze haar spiegel op de vloer liggen. Het was een roze spiegel met een vlinder erop. In het glas zat een grote barst. Ze had hem gevonden in een vuilniszak die iemand op straat had gegooid. Nu pakte ze hem op, hield hem voor haar gezicht, veegde een haarlok van haar voorhoofd en keek naar haar donkere warrige haar, haar grote ogen en lange wimpers.*

*Iemand hoestte hevig en het meisje schrok. Ze probeerde te zien wie er had gehoest, maar het was moeilijk om gelaatstrekken in het schemerlicht te onderscheiden.*

*Ze vroeg zich af wanneer ze er zouden zijn, maar ze durfde het niet meer te vragen. Papa had 'Ssst' tegen haar gezegd toen ze voor de vijfde keer had gevraagd hoelang ze nog in deze stomme ijzeren kast moesten zitten. Nu hoestte mama ook. Het was moeilijk om adem te halen. Ze moesten het beetje zuurstof dat er was met veel mensen delen.*

*Het meisje liet haar hand over de stalen wand glijden. Ze voelde de zachte stof van mama's jurk en trok die weer over haar neus.*

*De vloer was hard en ze ging anders liggen, waarna ze weer met haar hand op de stalen wand begon te spelen. Ze strekte haar wijsvinger en middelvinger en liet ze op de wand en de vloer heen en weer galopperen. Mama lachte altijd als ze dat deed en zei dat ze een echt paardenmeisje had gekregen.*

*Thuis, in de schuur in La Pintana, had het meisje onder de keukentafel*

een stal gemaakt en deed ze alsof haar pop een paard was. De laatste drie verjaardagen had ze een eigen pony gevraagd. Ze wist dat ze die niet zou krijgen. Ze kreeg zelden cadeautjes en het was niet eens zeker dát ze een cadeautje kreeg als ze jarig was. Ze hadden tenslotte nauwelijks geld voor eten, had papa gezegd. Het meisje droomde toch over een eigen paard, dan zou ze daarop naar school kunnen rijden. Het zou snel gaan, net zo snel als haar vingers nu over de wand galoppeerden.

Mama lachte deze keer niet. Ze was waarschijnlijk moe, dacht het meisje terwijl ze naar haar gezicht keek.

Hemel, hoelang duurde het nog? Stomme, stomme reis! Het zou niet zo lang duren voordat ze er waren, had papa gezegd terwijl ze hun kleren in plastic tassen stopten. Ze zouden een avontuur beleven, een groot avontuur, en ze zouden een tijdje met een boot reizen, naar een nieuwe woning. En ze zou heel veel nieuwe speelkameraadjes krijgen. Dat zou leuk zijn, ze hield ervan om met vrienden en vriendinnen te spelen en thuis had ze er veel gehad.

Een paar van haar speelkameraadjes, Danilo en Ester, waren ook mee op reis. Ze woonden in dezelfde wijk als zij. Ze mocht Danilo graag, hij was lief, maar Ester niet. Zij kon heel stom doen. Pesten en zo. Er waren nog een paar andere kinderen, maar die kende ze niet, ze had ze nog nooit gezien. Ze vonden het helemaal niet fijn om te varen. Vooral de kleinste niet, de baby, die krijste bijna de hele tijd. Hoewel hij nu stil was.

Het meisje galoppeerde met haar vingers heen en weer over de wand. Ze strekte zich uit om nog hoger en lager te komen. Toen haar vingers de hoek raakten voelde ze een uitstulping. Ze werd nieuwsgierig en kneep haar ogen tot spleetjes om te zien wat het was.

Ze boog zich naar voren en bekeek het kleine zilverkleurige plaatje dat aan de wand was vastgeschroefd. Ze probeerde te lezen wat er stond. V... P... Daarna volgde een letter die ze niet herkende.

'Mama,' fluisterde ze. 'Wat is dit voor letter?'

'X,' fluisterde mama terug. 'Een x.'

Een x, dacht het meisje. V, p, x, o. En daarna een paar cijfers. Ze telde er zes. Het waren zes cijfers.

Lees verder in Memento.